

Ritz, J.: Osnovi uskladištenja ratarskih proizvoda. Sveučilišna Naklada »Libera« Str. 246, Zagreb, 1978.

Ovo je prva oveća knjiga na našem jeziku koja upućuje kako da spremimo i očuvamo ratarske proizvode do upotrebe. Obično se kaže proizvoditi znamo, a posljednju fazu uskladištenja još nismo svladali. Stoga su gubici u ratarskoj proizvodnji ogromni. Smatra se da je povijest biljne proizvodnje stara cca 10 000 godina. Možemo pretpostaviti da je od prvih početaka ratarstva čovjek, već prema stepenu znanja, nastojao svakako očuvati zrno prvih žita. Domaća mačka je pripitomljena u staro-egipatskim žitnicama. Od tada do danas praksa, potpomognuta ljudskom invencijom, neprestano je napredovala. Stanje je sada takvo da već na našim fakultetima postoje posebni kolegiji (predmeti) kako uskladištiti (sačuvati) ratarske proizvode od njihove upotrebe.

U tom nastojanju prof. dr Josip Ritz napisao je prvi naš udžbenik »Osnovi uskladištenja ratarskih proizvoda« prvenstveno za potrebe nastave, ali i za praksu uopće. Udžbenik je po opsegu primjerna predmetna monografija, koja obuhvaća sve gradivo i uskladištenje ratarskih proizvoda.

Sastoji se iz dva dijela: Opći i Specijalni.

Opći dio sadrži četiri poglavlja, i to: 1. Uskladištenje s obzirom na svrhu čuvanja ratarskih proizvoda; 2. Činioci koji utječu na životnu sposobnost uskladištenih proizvoda; 3. Svojstva skladišnih proizvoda i, 4. Mikroorganizmi i njihov utjecaj na uskladištene proizvode.

Specijalni dio također ma četiri poglavlja: 1. Uskladištenje zrnatih proizvoda; 2. Uskladištenje korjenastog i gomoljastog bilja; 3. Uskladištenje predivog bilja i 4. Uskladištenje ostalih kultura (hmelj, duhan).

Udžbenik — stručna monografija prof. dra J. Ritza »Osnovi uskladištenja ratarskih proizvoda« daje suvremene, strogo znanstvene odgovore na pitanje kako treba čuvati ratarske proizvode u posljednjoj fazi proizvodnje sve do upotrebe.

Prof. dr J. Kovačević

Čanak M., Parabucski S., Kojić M.: Ilustrovana korovska flora Jugoslavije. Matica Srpska, str. 440, Novi Sad, 1978.

U pogledu visine znanstvenog nivoa naše herbološke znanosti možemo biti zadovoljni. Izdali smo eminentna korovska djela: Kojić M., Stanković A., Čanak M.: Korovi — biologija i suzbijanje (1972.) i Kovačević J.: Korovi u poljoprivredi (I izdanje 1947, II izdanje 1976). Matica srpska za našu je znanost vrlo zaslužna izdanjem »Ilustrovana korovska flora Jugoslavije«.

Kratka ocjena ovoga djela je da je ono »Monumentum aere perennis« — spomenik trajniji od mjedi autorima, pa i naciji. Ovakve publikacije do sada nijesmo imali pa ni svijet uopće.

Ona sadrži na prvom mjestu cca 2000 narodnih naziva na srpskom ili hrvatskom i latinskom jeziku korovskih biljaka. Zatim svaka korovska vrsta ima precizni — crtež, koji je ilustrirao dr M. Gajić, ilustrator Flore SR Srbije i koje omogućuju svakome brzu i točnu identifikaciju korovskih vrsta.

Osim toga je u konciznom tekstu dat cijeli niz podataka, kao na pr. simboli agroekoloških indeksa za heliofilnost, reakciju, nitrofilnost, termofilnost staništa, koje korovi indiciraju s obzirom na stanišna svojstva.

Korovi su stalna prateća komponenta naših usjeva u agrosferi, a uzrokuju veće štete nego sve biljne bolesti i štetočine zajedno. Njih na prvom mjestu treba poznavati. »Ilustrovana korovska flora Jugoslavije« neophodno je potrebna publikacija praksi, nauci, đacima i to jedinstvena po svojoj namjeni uopće. Ona će nam pomoći da upoznamo naše korovske biljke i da se sa više uspjeha borimo protiv njih.

Prof. dr J. Kovačević